

بررسی کیفیت زندگی بیماران دیابتی نوع ۲ یزد

دکتر محمدحسین باقیانی مقدم^{۱*}، دکتر محمد افخمی اردکانی^۲، دکتر سیدسعید مظلومی^۳، محمد سعیدی زاده^۴

چکیده

مقدمه: دیابت یک بیماری مزمن است که بر کیفیت زندگی بیماران اثر می گذارد و کیفیت زندگی آن ها را کاهش می دهد. میزان شیوع دیابت نوع ۲ در ایران ۶-۴/۵ درصد است که برای افراد بالای ۳۰ سال بیش از ۱۴ درصد برآورد گردیده که رو به افزایش است. میزان شیوع این بیماری در یزد ۱۴/۲ درصد می باشد. با توجه به شیوع بالای این بیماری در یزد و تأثیر آن بر کیفیت زندگی مبتلایان، بررسی موجود با هدف تعیین کیفیت زندگی بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲ انجام، تا بتوان با استفاده از نتایج آن برنامه هایی برای تشخیص اولیه افراد در معرض خطر کاهش کیفیت زندگی تدوین و مداخلات لازم برای جلوگیری از کاهش کیفیت زندگی آن ها انجام داد.

روش بررسی: این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی است که با هدف تعیین کیفیت زندگی بیماران دیابتی نوع ۲ یزد و ارتباط آن با متغیرهای دموگرافیک و عوامل و عوارض حاصل از دیابت در بین ۱۲۰ نفر از بیماران دیابتی مراجعه کننده به مرکز تحقیقات دیابت یزد انجام گردید. اطلاعات از طریق پرسشنامه استاندارد کیفیت زندگی SF-20 جمع آوری گردید و با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون آماری مجذور کای تجزیه و تحلیل گردید.

نتایج: حدود ۴۰ درصد از بیماران مورد بررسی دارای سن زیر ۵۰ سال و ۶۰ درصد بالای ۵۰ سال بودند. میانگین امتیاز کیفیت زندگی بیماران مورد بررسی ۲۵/۶۵ از ۶۰ بود. بین سطح تحصیلات و کیفیت زندگی بیماران رابطه معنی دار آماری مشاهده نگردید. بین شغل بیماران و کیفیت زندگی آن ها رابطه معنی دار آماری با $(P < 0.04)$ دیده شد. حدود ۸۷ درصد بیماران دارای عوارض نوروپاتی و ۷۸ درصد دارای عوارض رتینوپاتی بودند که این عوارض بر کیفیت زندگی آن ها اثر گذاشته بود و کیفیت زندگی آن ها پایین تر از بیماران بود که دارای این عوارض نبودند.

نتیجه گیری: یافته های این بررسی ما را در زمینه تأثیر بیماری دیابت و عوارض آن بر کیفیت زندگی بیماران مبتلا به این بیماری آگاه ساخته و راه و روش پیشگیری از کاهش کیفیت زندگی آن ها را نشان می دهد. نتایج این بررسی مشخص می کند که می توان از طریق مراقبت های پزشکی، بهداشتی و آموزش بهداشت کیفیت زندگی بیماران را افزایش داده و از کاهش آن پیشگیری نمود.

واژه های کلیدی: دیابت نوع ۲، کیفیت زندگی، پرسشنامه SF-20

مقدمه

دیابت یک بیماری مزمن خطرناک است که از طریق ناهنجاری هایی در متابولیسم کربوهیدرات، پروتئین و چربی توصیف می شود. دیابت دارای علائم متعددی است، ولی

* نویسنده مسئول : دانشیار گروه خدمات بهداشتی، دانشکده بهداشت
تلفن: ۰۳۵۱-۶۲۴۵۹۰۰، نمابر: ۰۳۵۱-۶۲۳۸۵۵۵
E-mail: baghianimoghadam@yahoo.com

۱- دانشیار گروه داخلی، فوق تخصص غدد، مرکز تحقیقاتی درمانی دیابت یزد
۲- دانشیار گروه خدمات بهداشتی، دانشکده بهداشت
۳- کارشناس بهداشت عمومی
۴- ۱، ۲، ۳، ۴- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد
تاریخ دریافت: ۱۳۸۵/۱/۲۰ تاریخ پذیرش: ۱۳۸۵/۹/۲۰

معمولی ترین علائم تفکیکی آن، عدم تحمل گلوکز یا ازدیاد قند خون می باشد. فرد مبتلا به دیابت، یا انسولین تولید نمی کند و یا به انسولین پاسخ نمی دهد، در نتیجه ازدیاد قند خون به وجود می آید و فرد مبتلا به عوارض کوتاه مدت و بلند مدت دیابت دچار می شود^(۱). شیوع دیابت در کشورهای در حال توسعه خاورمیانه نزدیک به اپیدمی و در حال افزایش است^(۲). شیوع دیابت در ایران ۴-۴/۵ درصد و در جمعیت بالای ۳۰ سال بیش از ۱۴ درصد و در استان یزد ۱۴/۲ درصد است که در تمام استان ها در زنان بیشتر از مردان است^(۳).